

diverse förbud

Förbudsraseriet grasserar bland landets politiker. Inget problem är så stort eller så litet att det inte kan "lösas" med hjälp av förbud. Det är också en omtyckt metod för vissa politiker att placera sig själva på en piedestal – vi är kloka, vi vet bättre än den vanliga människan vad som är lämpligast för honom!

Och svensken är ett tåligt släkte. Han finner sig relativt stillatigande i att tufsas till, ja halvt om halvt kvävas av förordningar och byråkrati. Mestadels sväljer han förtreten över att bli omyndigförklarad och över att tvingas ändra på sina egna vanor för att vissa andra inte kan sköta sig.

Alkoholpolitiken är förbudsanhängarnas Schlaraffenland. De förbjuder trallande glatt mellanöl, alkoholreklam, lördagsöppna systembutiker, tillverkning av maskrosvin och mycket annat. Och nya framstötter görs i en aldrig sinande ström – förbudstörsten synes växa medan man dricker. Aktuellt nu är bla att stoppa försäljning av snabbvinsatser.

Förbudsanhängarna menar säkert väl. Med all rätt är de bekymrade över alkoholskadornas utbredning, särskilt bland ungdomen. Det kan dock vara motiverat att ifrågasätta om syftet, att reducera alkoholmissbruket, uppnås med ständigt flera regler och förordningar som begränsar den enskildes handlingsfrihet. Tyvärr utmålas ofta de som tvivlar på förbudens välsignelsebringande effekter som likgiltiga för alkoholens faror. Det är en felsyn och ett effektivt sätt att blockera ett konstruktivt meningsutbyte.

De ovan nämnda förbuden har väl väckt störst uppmärksamhet. Men det finns många fler som mera sällan diskuteras. Några exempel skall här ges.

Vissa servicebutiker som främst säljer livsmedel har öppet till kl 21 på kvällen. Men de tillåts bara saluföra pilsner till kl 20, därefter är det förbjudet. Följaktligen tvingas affärsinnehavaren varje kväll täcka över eller bära ut burkarna och flaskorna med pilsner.

En butik i en kommun fick sälja pilsner, men tillståndet drogs in. Minst 50 procent av intäkterna måste nämligen komma från livsmedel, och nu hade innehavaren börjat tjäna mer på andra varor. Han tillråddes av myndigheterna att sluta sälja lotter, vara ombud för Tipstjänst m m, för då kunde andelen intäkter från matvarorna åter överstiga 50 procent. Och då skulle alltså pilsnertillstånd på nytt beviljas.

Restaurangpriserna på alkoholhaltiga drycker måste sättas enligt ett noggrant utformat system. En krögare som vill sänka priset på vin tvingas då även göra det på starksprit, starköl, folköl, lättöl och läsk. På motsvarande sätt förhåller det sig vid prishöjningar.

En salladsrestaurang i en kommun ville servera starköl och vin till maten. Men så, det gick inte för sig. Utbudet av maträtter måste nämligen i så fall vara varierat. Det hjälpte inte att restauratören påpekade att han kunde erbjuda inte mindre än 50 salladsrätter – maträttsutbudet befanns likafullt vara otill-

räckligt skiftande.

En restaurang i en kommun hade fullständiga rättigheter och önskade under sommarmånaderna få servera dryckerna även i trädgården. Det förbjöds därför att den omgivande häcken bedömdes vara så låg att förbipasserande människor kunde titta in och se när glaset tömdes.

På systembutikerna är det förbjudet att sälja starköl i förpackningar om sex flaskor, s k sexförpackningar. Skälet är att man fruktar att den som tänker köpa fyra eller fem buteljer då inhandlar sex. Hur man tror att den som vill köpa sju eller åtta flaskor skulle reagera förmåler inte historien.

Finns det någon rim och reson i sådana här bestämmelser. Resulterar de i nyktrare människor och mindre alkoholskador? Är det inte i stället fara värt att de komprometterar även i och för sig motiverade förbud? Kan de inte dra ett löjets skimmer över hela alkoholbekämpningen?

Den store franske diplomaten Talleyrand yttrade en gång att krig är en alldeles för allvarlig sak för att läggas i händerna på militärerna. Kanske är det så att nykterhetspolitiken är en alldeles för allvarlig sak för att läggas i händerna på nykteristerna?

Matti Häggström